

Päätäi – kotihoito-ohjeet

(Päivitetty 8.5.2024)

Millainen päätäi on ja miten se tarttuu?

- Päätäi on parin millimetrin mittainen läpikuultava hyönteinen, joka ei lennä eikä hyppää.
- Naarastäi kiinnittää munat eli saivareet hiuksiin lähelle hiuspohjaa. Saivareista kehittyy kahdessa viikossa aikuisia täitä, jotka elävät noin kuukauden verran.
- Päätäi tarvitsee elääkseen verta, jonka vuoksi ihmiskehon ulkopuolella täi kuolee 1–2 vuorokaudessa.
- Täi tarttuu yleensä suoraan hiuksista hiuksiin. Tarttuminen on mahdollista myös esimerkiksi hiusharjojen ja päähineiden kautta.
- Päätäi on vain ihmisen loinen, joten se ei tartu ihmisestä eläimeen eikä ihminen voi saada eläimestä päättäitä. Päättäit eivät levitä tauteja. **Tartunta ei ole merkki huonosta hygieniasta.**

Mitkä ovat täitartunnan oireet ja miten tartunta havaitaan?

- Täitartunta voi aiheuttaa kutinaa ja ärsytystä hiuspohjassa. Puremakohtaan saattaa kehittyä ärtynneen ihon raapimisesta johtuva bakteeritulehdus. **Täitartunta ei aiheuta kaikille oireita.**
- Täiden toteamiseen tarvitaan tiheäpiikkinen täikampa, jonka voi ostaa apteekista. Kostutetut ja hoitoaineella käsitellyt, takuttomat hiukset kammataan järjestelmällisesti pieni hiussuortuva kerrallaan koko pään alueelta kahteen kertaan.
- **Yksikin elävä täi tai täin muna on merkki tartunnasta.** Jos yhdellä perheenjäsenellä havaitaan täitä tai täin munia, tulee täitarkastus tehdä kaikille perheenjäsenille.
- **Tunnistamista helpottaa verkosta löytyvät kuvat sekä täistä että täin munista.**

Miten täitartunta hoidetaan ja miten niiden leviäminen estetään?

- Apteekit myyvät täiden hoitoon tarkoitettuja itsehoitotuotteita sekä antavat opastusta niiden käytöstä.
- **Hoito annetaan vain niille, joilta löytyy täitä tai munia.** Hiukset kammataan huolellisesti kauttaaltaan täikammalla ennen ja jälkeen hoitokäsittelyn. Kampa kuivataan esim. talouspaperilla jokaisen vedon jälkeen, näin vältetään irronneiden täiden kulkeutuminen takaisin hiuksiin.
- **Hoito toistetaan** valmisteesta riippumatta 7–9 vrk:n kuluttua, jotta munista kuorituvat täit eivät ehdi aikuistua ja jatkaa sukuaan.
- **Täikammalla kampaamista jatketaan** hoidon jälkeen vähintään joka toinen päivä kahden viikon ajan.
- Hoitokertojen jälkeen **hiusten kanssa kosketuksessa** ollut materiaali (päähineet, kammat, harjat, pannat, pyyhkeet, vuodevaatteet) pestään materiaalista riippuen 60°C:ssa tai poistetaan käytöstä 2 vuorokauden ajaksi.
- Ylenmääräiseen siivoamiseen ei ole tarvetta.
- **Lisätietoa** löytyy verkosta haulla päätäi → Duodecim Terveyskirjasto

Huomioitavaa

- **Tartunnasta on ilmoitettava** päivähoitopaikkaan.
- Lapsi voi mennä päivähoitoon ensimmäisen hoitokerran jälkeisenä päivänä.
- **Terveystarkastukseen on syytä ottaa yhteyttä**, jos itsehoitotuotteista ei ole apua tai jos päänahassa ilmenee raapimisesta johtuva ihotulehdus.